

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 8. srpna 2017 stížnost, kterou proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. května 2017, č. j. 47 T 3/2016-1012 v trestní věci obviněného [údaje o účastníkovi]

takto:

Podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu se stížnost zamítá.

Odůvodnění:

Usnesením Městského soudu v Praze (dále jen, „městský soud“) ze dne 30. května 2017, č. j. 47 T 3/2016-1012 bylo rozhodnuto tak, že se ustanovené obhájce JUDr. [jméno] [příjmení] v trestní věci obviněného [jméno] [příjmení] stanoví odměna a náhrada hotových výdajů včetně odpovídající částky DPH, v celkové výši 106.955,03 Kč. Dále bylo rozhodnuto, že do zbývajících částky dle návrhu obhájce ve výši 16.940 Kč se odměna a náhrada hotových výdajů nepřiznává.

Proti tomuto usnesení podala výše uvedená obhájce včasnou stížnost, v níž rozporovala nedostatečné navýšení odměny za úkony právní služby provedené dne 4. 12. 2015 a nepřiznání odměny za porady dle ust. § 11 odst. 1 písm. c) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, v platném znění (dále jen, „AT“) z důvodu jejich časového rozpětí.

Vrchní soud v Praze (dále jen, „vrchní soud“) přezkoumal dle ustanovení § 147 odst. 1 trestního řádu správnost výroku napadeného usnesení i správnost řízení, které mu předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům a zjištěním.

Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že stěžovatelka byla obviněnému [jméno] [příjmení] ustanovena jako obhájce pro důvody nutné obhajoby dle § 36 odst. 3 tr. řádu opatřením Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 4. prosince 2015, sp. zn. 37 Nt 4187/2015. Poté, co jí skončila povinnost obhajovat, uplatnila dne 24. 04. 2017 nárok dle § 151 odst. 2 tr. řádu na odměnu a náhradu hotových výdajů, o němž bylo rozhodnuto stížností napadeným usnesením.

Stěžovatelka nejprve rozporovala nedostatečné navýšení odměny za úkony právní služby konané dne 4. 12. 2015. Uvedla, že tyto úkony byly činy v pátek ve večerních a nočních hodinách, kdy v souladu s ustálenou judikaturou se má jednat o časově náročný úkon, kdy je advokát dle § 12 odst. 1 AT oprávněn zvýšit odměnu až na trojnásobek. K tomu stěžovatelka uvádí, že navrhovala zvýšení na dvojnásobek odměny, kterému městský soud nevyhověl a odměnu zvýšil o 50%. Stěžovatelka upozornila na to, že úkony byly konány ve večerních hodinách, a to v pátek, tedy ve večer bezprostředně předcházející víkend. Zvýšení městským soudem o 50% není dle stěžovatelky adekvátní kompenzací obtíží a úsilí vynaloženému advokátem na poskytnutí zmíněných úkonů právní služby.

Ustanovení § 12 odst. 1 AT uvádí, že u úkonů právní služby mimořádně obtížných, zejména je-li k nim třeba použití cizího práva nebo cizího jazyka, nebo u úkonů právní služby časově náročných může advokát zvýšit mimosmluvní odměnu až na trojnásobek. Z ustanovení vyplývá, že zvýšení odměny může být podmíněno jak užitím cizího jazyka či práva tak časovou náročností úkonu, kdy však je vždy horním limitem zvýšení odměny právě její trojnásobek. Právní norma nijak pevně neupravuje přesné podmínky při splnění jednotlivých okolností samostatně či jejich kombinaci. Nechává tak prostor pro uvážení konkrétního případu. Pro zajištění rovných podmínek a předvídatelnosti je však vhodné stanovení určitých obecných mantinelů, v nichž by bylo možné se pohybovat při zvyšování odměny za úkony právní služby mimořádně obtížné. Jak

již bylo dříve dovozeno, časově náročným úkonem není pouze ten úkon, který byl proveden ve věci, jež se svou obtížností výrazně vymyká obtížnosti obvyklé u obdobných trestných činů, ale byl realizován mimo obvyklou pracovní dobu advokáta. Takovouto dobu lze však i dále diferencovat s ohledem na konkrétní čas, či zda se jedná o den všední či pracovního klidu (víkend, svátek). Po zvážení možných všeobecných předpokladů lze dojít k následujícím obecným standardům použitelným při zvyšování odměny pro náročnost úkonu právní služby, které samozřejmě nevylučují v ojedinělých případech i zvýšení jiné:

ČASOVĚ NÁROČNÝ ÚKON PRÁVNÍ SLUŽBY

; Navýšení odměny o:

Všední den po obvyklé pracovní době

18:00 – 20:00; 25%

Všední den večer

20:00 – 22:00; 50%

Všední den noc

22:00 a dále; 75%

V den pracovního klidu během

do 19:00; 75%

V den pracovního klidu během večer, noc

od 19:00; 100%

Náročný úkon právní služby (pro mimořádnou složitost věci/ užití cizího jazyka nebo cizího práva) ve všední den v pracovní době; 50/ 75%

ČASOVĚ NÁROČNÝ ÚKON + UŽITÍ CIZÍHO JAZYKA NEBO PRÁVA

; Navýšení odměny o:

Všední den po obvyklé pracovní době

18:00 – 20:00; 125%

Všední den večer

20:00 – 22:00; 150%

Všední den noc

22:00 a dále; 175%

V den pracovního klidu během

do 19:00; 175%

V den pracovního klidu během večer, noc

od 19:00; 200%

Uplatnění horního limitu zvýšení odměny za úkon právní služby by mělo být odůvodněno dosažením nejvyšší náročnosti při poskytnutí právní služby, tedy by se mělo jednat o situaci, kdy je advokát vystaven všem faktorům, které mu ztěžují výkon právní služby.

V případě stěžovatelky se stížností soud zcela ztotožnil s postupem městského soudu, který shledal navýšení odměny u poskytnutého úkonu právní služby dle § 11 odst. 1 písm. b) AT o 50% zcela dostačující, neboť je se jednalo o úkon právní služby provedený ve všední den (pátek

4. 12. 2015), a to ve večerních hodinách (před započítím výsledku trvajícího od 21:52 do 22:00 hod).

Dále stěžovatelka rozporovala nepřiznání odměny za porady s klientem konané ve dnech 12. 2. 2016, 18. 4. 2016 a 11. 11. 2016, kdy městský soud nepřiznání odůvodnil s tím, že porady byly konány v délce přesně jedné hodiny a odkazem na znění § 11 odst. 1 písm. c) AT. Stěžovatelka považuje výklad městského soudu za striktně formální a degradující obhajobu a poskytování právních služeb jako takové. Stěžovatelka citovala též náleze Ústavního soudu Pl. ÚS 33/97 ze dne 17. 12. 1997. Dále taktéž zdůraznila, že je povinna vyhovět žádosti klienta o návštěvu ve vazbě/vězení, kdy jiný přístup by byl stíhán jako kárné provinění a přiblížila časové ztráty cestou za výkonem těchto úkonů právních služeb. Domnívá se, že smyslem ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) AT je zabránit účelovým poradám s klientem trvajícím nepřiměřeně krátkou dobu a umělému navyšování odměny obhájce, nikoli úmysl měřit poradou obhájce s klientem na stopkách. Dále stěžovatelka upozorňuje, že v součtu těchto tří odměnou nepřiznaných porad se jedná o tři hodiny času advokátky, a závěr městského soudu považuje za odporující článku 28 Listiny základních práv a svobod, který deklaruje právo na spravedlivou odměnu za vykonanou práci.

Ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) AT uvádí, že obhájci přísluší mimosmluvní odměna za další poradou s klientem přesahující jednu hodinu. Jedná se tedy o úkon právní služby s časovou podmínkou. Městský soud nijak nepochybil, pakliže stěžovatelce nepřiznal odměnu za takovou poradou s klientem, která podmínku daného ustanovení nenaplní. V takovémto případě nečiní jazykový výklad z práva nástroj odcizení či absurdity a stěžovatelkou odkazovaný náleze Ústavního soudu není přiléhavý. Jazykový výklad provedený městským soudem při aplikaci daného ustanovení je zcela v souladu se záměrem normotvůrce, který užil v ustanovení slovního spojení, „přesahující jednu hodinu“, nikoli slovního spojení, „v délce trvání minimálně jedné hodiny“, díky němuž by byly honorovatelné již stěžovatelkou vytýkané porady. Jazykový výklad ustanovení není symbolem přepjatého formalismu, ale je jedním z elementů právní jistoty. Nebyly naplněny pojmové znaky úkonu dle ust. § 11 odst. 1 písm. c) AT, odměna skutečně za výše vymezené porady s klientem stěžovatelce nenáležela, tedy nebyl nikterak dotčen ani článek č. 28 Listiny základních práv a svobod. Pokud stěžovatelka namítá nehonorovaný promeškaný čas, nic jí nebránilo podat návrh na přiznání jeho náhrady, jehož důvodnost by bylo možné posoudit až na základě jí uvedených konkrétních skutečností a podkladů.

Vzhledem k tomu, že krajský soud správně vyhodnotil všechny položky návrhu ustanovení obhájkyň, správně stanovil odměnu i další náhrady hotových výdajů, dospěl vrchní soud k závěru, že stížnost není důvodná a je na místě jí zamítnout podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

Praha 8. srpna 2017

JUDr. Vladimír Vočka Ph.D.
předsedkyně senátu